

BHARATIYA SINDHU SABHA

NEWSLETTER

505, Shree Prasad House 35th Road, Bandra (W), Mumbai – 400050. Price : Rs. 2/-
 Volume 24 / No. 03 Tel.: 2648 8240, 26057250 JUNE 2018

Website: www.bharatiyasindhusabha.org E-mail: bssmumbai@gmail.com
 Date of Publishing : *Last day of every month*

The Sindhi Community: Marking a distinct identity

The Sindhi community has always maintained a distinct linguistic identity and cultural ethos. The community has emerged triumphant in all walks of life whether they are involved in business or jobs. Whatever may be their income levels or the fact that they hold passports of different countries or whatever may be their dietary preferences, they have successfully retained a conformity and loyalty with a rich Sindhi tradition.. Those who are born in Sindh are Sindhis and those who have migrated from Sindh are Sindhis. The blessed ones who lay claim to the rich heritage of the ancient Sindhu civilization of Mohenjo-Daro are Sindhis. Those who have enriched the Indian heritage, have contributed to global growth and development and have laid claim to world citizenry are Sindhis. It is a matter of pride to be born a Sindhi, to grow as Sindhis and to prove one's mettle in a competitive world as a Sindhi. Hence, it is important to provide critical insights into the Sindhi language and culture to the young generation and provide them with a rich cultural and linguistic legacy.

Sindhi language preservation

The establishment of eminent Sindhi language educational institutes in the country was the result of the overbearing need to preserve the Sindhi culture and ethos. Sindhi also has a rich literary history and efforts are being made to preserve that history and promote newer literary endeavours with the establishment of a Sindhi Sahitya Academy supported by the states & national council for promotion of Sindhi Language by the Central Government.

It is pertinent to note here that to survive and prosper in the mainstream whether it is pursuing educational goals or gaining employment prospects, people need to learn, Hindi or the local communication language. However, once the objective of gaining education and securing gainful employment is over, Sindhis need to return to their cultural roots and keep the traditions and culture of Sindhi alive in their hearts. Today there are

several avenues for the young generation to learn Sindhi. The family is the basic unit where a child hears the first words of his mother tongue and ingrains it as a preferred communication tool. A mother tongue is a language in which a mother expressed her love and father his care and attention. A home is a place where the child learns his language effortlessly without making an effort to learn it. Sindhis must make all efforts, in all Direction to make children Learn the Sindhi Language to preserve the Sindhiyat.

Mind and the Art of Living

OM JAISWANI

We all strongly desire to lead a joyous and contented life, which is only natural. Once born, we have to live life till death and the best way to do that is to live a life full of joy and contentment. But then why most of us are not happy and contented irrespective of some being wealthy or poor, healthy or sick, married or unmarried etc? The reason for the same is simple. The reason is we are governed by our mind, but we do not much understand the nature of our mind. We seem to have overlooked the mind and have not given it the seriousness it deserves.

Mentioned below are the basic tendencies of mind, though a list in this regard would always be incomplete.

- Mind is the source of thoughts. The speed and the variety of thoughts the mind can produce is matchless.
- Mind acts only if we are awake. During sleep, there is no mind and hence no thoughts. All

problems vanish, after one goes to sleep. Sometime mind becomes active during sleep that is when we find ourselves dreaming.

- Mind cannot remain idle. It remains occupied with uncontrolled thoughts. Mind always resists control or channeling of thoughts. However, ***at conscious level, mind can do only one task at a time. This quality of the mind is the most potent tool that can be used to control it.***
- Mind cannot remain unoccupied; it is always busy mostly with thoughts of the past and sometimes with thoughts about the future. Better we ***keep the mind consciously occupied. The best way to do the same is to put the mind on self / thought observation. This is nothing but mindfulness or living in awareness.***
- Mind is always occupied with one's top most problems. If someone does not have any serious problem, the mind will magnify even the tiniest of problem one is facing at that point in time so as to keep the mind occupied. We can say that GOD has been a great equalizer in this regard, that is mind troubles in equal measures whether one is rich or poor, strong or weak.
- Mind makes one to forget what one has, but remains concerned about what one is missing. It makes us to overlook our possessions, but keeps chasing what we still lack. It forces us to forget our blessings.
- Mind does not like status quo. It craves for incremental growth. If someone, say, Mohan, is earning Rs 10 lac per month, against which his monthly expenditure is only Rs 2 lac per month, for 5 years at a stretch, Mohan will not be greatly happy, notwithstanding his monthly savings of Rs. 8 lac. The lack of incremental growth in Mohan's savings has diluted his happiness. But another person, say, Ramesh,

Edited, Printed & Published by **Shri Ishwar Lalwani** on behalf of **Bharatiya Sindhu Sabha**, Mumbai. T : 26488240

Published at 505, Shree Prasad House, 35th Road Bandra (W), Mumbai-400 050. Tel: 2648 8240 e-mail: bssmumbai@hotmail.com

Printed at 212, Allied Industrial Estate, Mahim, Mumbai - 400 016. Cell : 98208 83807 · e-mail: anandri1975@gmail.com

will be happier than Mohan, if against the same expenses, he earned Rs 5 lac per month in the first year, 6 lac per month in the second year and finally 10 lac per month in the fifth year. Ramesh, assuming that his all other life situations were similar to that of Mohan, would have lived a happier life than Mohan though his savings were less. Also, Ramesh will enjoy the incremental growth in his savings only till he learns about Mohan's income and savings. Mind has the tendency to compare, which is a source of misery in our life.

- Mind enjoys gains only temporarily. The thoughts of old gains and achievements do not excite the mind and hence after sometime mind starts desiring something better. Irrespective of what one already possesses, mind starts craving something one does not have or what others have.
- Mind ignores the miracles which are known and routinely happen in our daily lives. It values a miracle if it is new, though the same may not be of any meaningful value for us.
- Mind is the seat of our ego. Mind produces thoughts. The most fundamental or elementary thought is "I" which is nothing but ego.
- Mind values scarcity. We are willing to pay a very high price for an object, which is not that valuable but is in short supply. Possessing something scares or having the feeling of being capable to afford something expensive (scarcity and expensiveness go hand in hand) satisfies our ego.
- Mind is highly infectious when it comes to the rat race. It overlooks what one really needs and starts running after something sought by others. The rat race keeps it occupied; success achieved gives it the thrill of the sense of achievement and failure leads to misery. The genesis of any rat race is also our ego.
- Lastly, mind is irrational. It is our best friend and the worst enemy. We need an intelligent and evolved mind, but, like children, would

lead a happier life if we had only a little of it most of the time.

If we understand the true nature of mind, we can lead a joyous and contented life simply by sticking to doing our best and leaving the rest to GOD.

SHRI RAJPAL PURIJI

Birth Centenary of SHREE RAJPAL PURIJI the first Pracharak of RSS in SINDH will be celebrated this year.

On this occasion, RSS & BSS have decided to celebrate his Birth Centenary in a befitting manner.

Bharatiya Sindhu Sabha will publish a Special Annual Issue in the month of December.

For this, we invite articles on Shri Rajpal Puriji from all the persons / Swayamsevaks who were fortunate enough to have known/ worked / listened to Respected Rajpal Puriji. We hereby appeal our brothers / swayamsevaks to help us in collecting the old photographs, documents, articles, pamphlets, books etc relating to Respected Rajpal Puriji. Also, if someone can write memoir on Puriji, we will be happy to publish the same in the annual issue.

One can contact us on **(09869223484)** Alternatively, the matter can be emailed to us on **bssmumbai@gmail.com**
Phone Nos. 022 - 2648 8240, 022 - 2605 7250

MAHILA VIBHAG KHAR-BANDRA-SANTACRUZ

The meeting of the Mahila vibhag, Khar-Bandra-Santacruz will be held on 20th July, 2018 at 3.30 p.m in the office of Bharatiya Sindhu Sabha, Bandra, Mumbai. There will be no meeting in the month of August.

MAHILA VIBHAG, CHEMBUR

The meeting of the Mahila vibhag, Chembur will be held on 121st July, 2018 at 6.00 p.m.in Hemu Kalani Hall, Near Inlak Hospital, Chembur.

आखिर राधा वई केडहि ?

1. राधा कृष्ण : जडहि श्री कृष्ण जो नालो वरितो वेदो आहे, इएं भला कडहि थियो आहे छा, जो राधाजीअ जो नालो न वरितो वियो हुजे. श्री कृष्ण जा भगत राधे-कृष्ण चई अभिवादन कंदा आहिनि. ही ब लफज हिक-बिए लाइ ई ठहिया आहिनि ऐं केरु बि इन्हनि लफजनि खे जुदा न करे सघंदो. लेकिन आखिर थियो छा जडहि श्री कृष्ण खे राधा खे छडे वणिपो पियो ?

2. राधा कृष्णजी मूर्ति : मन्दरनि में रुग्णे श्री कृष्ण जी मूर्ति ई हुजे अहिडा मन्दिर के विरिले मिलंदा. वृंदावन में हर मन्दिर में राधा कृष्ण जे मूर्तिनि जो ई दर्शन थींदो आहे.

3. कृष्ण खे राधा खां ऐं राधा खे कृष्ण खां केरु बि जुदा न करे सघंदो, हीउ हिकु गहिरो रिशतो आहे. पर जडहि सचुपचु श्री कृष्ण पंहिजी प्रिय राधा खे छडे मथुरा हलियो वियो त राधा जो छा थिया ? कृष्ण बिना हुन पंहिजो जीवन कहिडीअ तरह गुजारियो ?

4. हीउ सुवालु आहे त गहिरो. श्री कृष्ण जो बचपन वृंदावन जे घिटियुनि में गुजिरियो. नटराट नंदलाल पंहिजी लीलाउनि सां सभिननी खे खुब प्रसन्न कयो. किनि खे हुन परेशान कयो, पर सभिनी खे हुन जे परेशानियुनि में खुशी ई मिली!

5. वडो थी कृष्ण पंहिजे बंसुरी जे मधुर सुरनि सां सभिनी जी दिलि जीते छडी, पर सभिनी खां वधीक मुतासर थी हुजे त उहा हुई राधा. पर राधा खां वधीक कृष्ण खुदि ई राधा जो दीवानो थी पियो.

6. तव्हां खे खबर आहे त राधा, कृष्ण खां उम्र में पंज साल वडी हुई. हूअ वृंदावन खां थोरी दूरीअ ते आयल रेपली नाले गोठ में रहंदी हुई. लेकिन जीअ ई कृष्ण जे बंसुरीअ जो मधुर आवाज हुन जे कननि ते पवंदो हो, हूअ यकदमु वृंदावन पहुची वेदी हुई. कडहि कडहि कृष्ण बि हुन सां मिलण रेपली गोठ में हलियो वेदो हुओ.

7. कृष्ण जे बंसुरीअ जो मधुर आवाज बुधी आसपास जूं अनेक गोपियूं भजंदियूं अची उते कठियूं थींदियूं हुयूं ऐं मधुर संगीत बुघण में अहिडियूं त भव्ण थी वेदियूं हुयूं जो खेनि काबि समक न पवंदी हुई. उन जो फाइदो वठी कृष्ण उतां खिसिकी चुपचाप राधा सां गडिजण हुन जे गोठ में हलियो वेदो हुओ.

8. हीअ उन वक्त जी गाल्हि आहे जडहि कृष्ण जे दुष्ट मामे कंस, हुन खे ऐं हुन जे भाउ बलराम खे मथुरा अचण जी नींड डिनी. हीअ खबर बिजिलीअ वांगुरु सजे वृंदावन गोठ में फहिलिजी वई. सभु हिरास में अची विया ऐं शोक जहिडो माहोल पैदा थी वियो. घर में माउ यशोदा परेशानु हुई. गोपियूं उदास हुयूं. कंस बिन्ही भाउरनि लाइ रथु मोकिलियो हो.

गोपियूं रथ खे घेरे वयू इएं सोचे त कृष्ण खे वणणु न डींदियूसीं.

9. होडहि कृष्ण खे राधा जी चिंता सताइण लगीं ऐं सोचण लगो त हिकु दफो राधा सां गडिजां. मौको मिलंदे ई लिकी छुपी ओडहिं पहुची वियो. राधा सां गडियो, हुन सां गडिजंदे ई अहिडो त भावुक थी वियो जो कुड्डु गाल्हाए न सधियो ऐं गाल्हाइण जी जरुरत ई न पई.

आखिर में कृष्ण राधा खां मोकिलाए वृंदावन वापसि आयो हुन कीअ बि करे गोपियुनि खे मनायो ऐं मथुरा हलियो वियो.

10. वृंदावन कृष्ण खां सवाइ सुजो रहिजी वियो. नका चहल-पहल, न ई कृष्ण जे लीलाउनि जी झलक, सभु कृष्ण जे वणणु जे गम में बुडल. पर राधा ते कोई असर न, कोई फर्क न पियो. छे जो हुन जी नजर में कृष्ण कडहि हुन खां जुदा ई कोन थियो हो. सजो डींहु हूअ कृष्ण जे बारे में ई सोचींदी रहंदी हुई. काफ़ी डींहु गुजिरी चुका हुआ. केतिरा साल हलिया विया. राधा जे जिन्दगीअ में कहिडो मोड ईंदो, कंहिं खे का बि खबर न हुई.

आखिर माता पिता जे जोर बार ते राधा खे शादी करणी पई. पंहिजो जीवन, संतान ऐं घर-गृहस्थि संभालण में लगी वई, पर हिक पल लाइ कृष्ण खे न विसारियो. डींहु गुजिरिजंदा विया, साल लंघे विया ऐं उहो वक्तु बि अची पहुतो जडहि राधा काफ़ी वृद्ध थी चुकी हुई. हिक राति हूअ चुप चाप घर मां निकिरी वई ऐं घुमन्दे घुमन्दे वनी कृष्ण जी द्वारिका नगरीअ में पहुती.

उते पहुची हुन कृष्ण सां मिलण जो प्रयास कयो, पर हुन खे मौको न मिली सधियो. पर हिक डींहु काफ़ी माणहुनि जे विच में कृष्ण खे बीठलु डिटो. बसि पोइ त राधा जे खुशीअ जो को ठिकाणो न रहियो. पर बिन्ही जे विच में को वार्तालाप थी न सधियो पर मानसिक संकेत अना चालू हुआ. चवनि था त द्वारिका नगरी में कंहिं खे खबर बि न हुई त राधा केर आहे. राधा जे वेनितीअ ते कृष्ण हुन खे पंहिजे महल में देविका जे रूप में रखियो. हूअ सजो डींहु महल में रहण लगीं ऐं महल जी देखभाल करण जे कम में लगीं

वई. मौको मिलंदे कृष्ण जो दर्शन करे वठंदी हुई.

पर खबर नाहे छो, राधा जे मन में धीरे धीरे डपु पैदा थियण लगो ऐं धीरे धीरे वघण लगो. किथे कृष्ण मूंखां परे न थी वने! संदसि उम्र काफ़ी वधी चुकी हुई. आखिर हिक डीहं शाम जो महल मां निकिरी अनजानी राह ते हलण लगी. हलंदी रही, हलंदी रही. पर कृष्ण त जाणी जाणणहार हो. राधा केडाहिं वनी रही आहे, सभु जाणी रहियो हो. राधा अकेली हुई. बसि, हाण हुनखे कृष्ण खे डिसण जी जबरदस्त उत्कंठा पैदा थी. तमन्ना पैदा थीं ई कृष्ण हुनजे साम्हूं अची हाजुरु थियो!

कृष्ण खे साम्हूं डिसी राधा जे खुशीअ जो पार न रहियो, पर हुन जा डीह अची पूरा थिया हुआ. प्राण त्यागे दुनिया खां रुखरसत वठण थे चाहियो. कृष्ण राधा खां प्रश्न कंदे चयो त हुअ कुछ न कुछ धुरे, पर राधा मना करे छडी.

कृष्ण वरी बिजोर कंदे राधा खे कुछ धुरण लाइ चयो. राधा फ़वतु हिक धुर रखी ऐं उहा हुई "हुन आखिरी दफ़ो कृष्ण खे बंसुरी वजाईदे डिसणु थे चाहियो". कृष्ण बंसुरी कढी ऐं बेहदि मधुर घुन में वजाई. बंसुरी वजंदी रही ऐं राधा पंहिजे सरीर जो त्यागु कयो ऐं दुनिया मां रमंदी रही. हुन जे दुनिया त्यागण खां पोई कृष्ण पंहिजी बंसुरी टोडे टुकड़ टुकड़ करे तमाम परे जोर सां फ़िटी करे छडी !!!

पर अजु बि राधा कृष्ण सां गड्डु ई आहे, हूअ केडाहिं कोन वई आहे, कोन वई आहे, कोन वई आहे.

1. शरीर मां घणो पघर निकिरंदो हुजे त पाणीअ में फ़िटिकरी विझी स्नानु कजे.
2. बसर (कांदा) कपण वक्तु अखियुनि मां पाणी निकिरे, त बसर कटण खां अगु, सुकल तह लाहे, बसर खे पाणीअ में पंज मिनिट रखो ऐं पोइ कटियो.
3. टमाटे जे सूप में फूदिने जा ब-चार पन विज्ञण सां सूपजी खुशबु ऐं स्वाद में निखार ईदो.
4. कटलेट जे मिकस्चर मे सुकल ब्राउन ब्रेड (पीठल) विझी तए ते सेकण सां कटलेट क्रिस्पी थींदो.
5. साबूदाननि जे वड़नि खां वधीक टिकी वधीक स्वादी महसूसि

थींदी आहे. मिकिस्चर में थोरो आरारोट जो अटो मिलाइण सां टिकी क्रिस्पी ठहंदी.

6. पेरनि जूं खुडियूं .फुटी पवनि या चीरा चीरा पैदा थियनि त गिलिसिरीन ऐं पाणी साखिए हिसे में मिलाए रात जो सुम्हण वक्तु खुडियुनि ते लगाइजे.
7. खीर जमाइण वक्तु हिक नंढी चिमची मिल्क पावडर मिलाइण सां डही घाटी ऐं चकाचक ठहंदी.
8. पूरियूं तरण खां अगु अटे में थोरी सूजी मिलाइण सां पूरियूं क्रिस्पी थींदियूं.
9. 3-4 बादाम चबाए चबाए खाइण सां माइब्रेनि में थोरी राहत महसूसि थींदी.
10. घणो करे जुदा जुदा सब्जियुनि ठाहिण लाइ पहिरीं ग्रेवी तैयार कबी आहे. ग्रेवी घणो करे बसर (कांदा) थूम ऐं टमाटे जी ठाही वेंदी आहे. उनमें जेकडहिं थोरो पनीर ब्रेट करे विज्ञण सां ग्रेवी वधीक स्वादिष्ट थींदी आहे.
11. सेव टमाटे जी भाजीअ में बसरु, थूम मिलाइण सां सब्जी वधीक स्वादी थींदी आहे.
12. पंजाबी समोसनि जे मसाले में थोरा फूदीना जा पता ऐं थूम जी थोरी पेस्ट मिलाइण सां समोसनि जी सुगंध ऐं स्वाद वधीक वणदड थींदो.

1. बदन जो को बि अंगु सडी वने, या चमडी सडी वने या चमडीअ जी का बीमारी थी पवे या चमडीअ में झुरियूं रर घुंज पइजी वननि त कचे पटाटे जो रसु कढी लगाइण सां फ़ाइदो थींदो.
2. मथे में तेज सूर हुजे त सुबुह जो खाली पेट हिकु सूफि कदूकस करे उन में थोडो लूण विझी खाइजे त फ़ाइदो थींदो.
3. मासिक धर्म या पीरियडस में सूर खां निजात पाइण लाइ थधे पाणीअ मे ब-टे लीमा निपूडे उन जो रसु मिलाए पीअण सां फ़ाइदो थींदो.
4. वात मां ईदड़ बांस खां छुटिकारो पाइण लाइ वात में दालचीनीअ जो टुकरु रखिबो त बद्बू दूरि थी वेंदी.
5. मखण में केसर मिलाए चपनि ते लगाइण सां कारा चप बि गुलाबी

थी वेंदा.

6. दालि स्वादी ऐं खुशबूदार ठहे ऐं ठहे बि जल्दी त दालि मे थोडो गीहु, चप्टी हैड, थोडी हिंडु लूण ऐं जरी खंडु विझी ओब्रिजे.

7. आर्टिफीशल या फैन्सी ज्वेलरी जी पॉलिश ऐं चमक बरकरार रखण लाइ उन जे मथां नैचरल कलर जी नैल पालिश लगाए छडिजे.

8. सुकनि मसालनि जहिडोकि सुवा धाणा, ग्राढा मिर्च, जीरो, खटि वगैरह खे कीडे लगण खां बचाइण लाइ उन में हिन्ड जा टुकर या निमु जा पता विझी रखिजनि.

“ संसार स्वाद जो”

1. स्पैनिश स्टिर फ्राइड चांवर

सामग्री : 1 वडो चमचो तेल, 2 कोप रधल चांवर, थोडी केसर, 1/2 कोप बारीक कटियल बसर, 1/4 कोप बारीक कटियल सावा ऐं ग्राढा शिमला मिर्च, 2-3 पीसियल थूम, 1 नंदो चमचो पीठल ग्राढा मिर्च, 1/2 नंदो चमचो खंडु, सजो (साबुत) ग्राढो मिर्च, 3-4 तुलसीअ जा पता, 1/2 कप टमाटा (टमाटा पचाए, खल लाहे, उन जो पल्प).
विधि : पकल चांवरनि में केसर मिलाए पासीरा करे रखो. हाणे हिक तईअ ते तेल गर्म करे उन में बसर ऐं शिमला मिर्च स्टिर फ्राइ कयो. हाणे चांवरनि खे छडे बी सजी सामग्री विझी, उन खे थोरो भुजिजे ऐं आखिर में चांवर विझी, हल्के हथ सां घुमाइजे ऐं कुझु देरि स्टिर फ्राइ करण खां पोइ परिछिजे.

2. दालि वडा

सामग्री : 250 ग्राम धोतल दालि, 1 अदरक जो टुकरु, 3-4 सावा मिर्च, हिंडु चपुटी, लूण स्वाद अनुसार, तरण लाइ तेल
विधि : दालि धोई, साफ करे, 4 कलाक पाणीअ में पुसाए रखिजे, अदरक ऐं मिर्चनि खे पीसे, उन्हनि जी पेस्ट ठाहे, दालि में हिंडु ऐं लूण विझी, उनखे डडर पीसिजे. हाणे तईअ में तेल गर्म करे, नंढा नंढा गोलु वडा ठाहे तरिजनि. साई चटणीअ या टमाटे जी चटणीअ सां गडु वडनि जो आनंदु वठिजे.

3. सिडर जी मिठाई

सामग्री : 250 ग्राम फिको सिडर, 250 ग्राम फिको माओ, 250 ग्राम खंडु, 1/2 लिटर फुल क्रीम खीरु, रोज एसेंस, 15 फिका पिस्ता ऐं 15 बादामियू, 2 चांदीअ जा वर्क ( )

विधी : सिम गैस ते हिक तईअ में माओ विझी, उनखे भुजी, हल्को ब्राऊन कजे. (माओ वडी गैस ते सडी वेंदो) हिक थुल्हे तरे वारे टोप में खीर खे काढे, अध जेतिरो कजे पोइ उन में खंडु विझिजे, खंडु गरी वने, त उन में भुगलु माओ विझी घुमाइजे. सभु चडीअ तरह मिली वननि त उन में सिडर विझी, गैस बंदि करे छडिजे. सिडर खे खीर में मिलाए, ब्र फुडा रोज एसेंस विझी, कर्हि थाल्हीअ में विझी थधो करण लाइ रखिजे. थधो थियण ते मिठाई सेट थी वेंदी. कप सां कटे, चकियूं ठाहिजनि ऐं पोइ, लंबाईअ में कुतिर कयल पिस्ता, बादामियूं ऐं वर्क सां सजाए, खाइण लाइ परिछिजे.

अचो अचो, हलो हलो, हली माउ सां मिलूं.

राधाकृष्ण भागिया

छो अजबु थो लग्नेव ? छो वाइडा था थियो ? मूंखे खबर आहे, तआंहां इंए सवाली नजरुनि सां मूंझांहीं छो था निहारियो ? मूंखे खबर आहे तआंहां खे इहो बि यादि कोन्हे त को सजो साल तओहां माउ सां कोन मिलिया आहियो. तओहां मां त किनि खे इहो बि यादि कोन्हे त खेनि का माउ बि आहे! सजो सालु तव्हां पंहिजे स्कूल कॉलेज जी पढाईअ में एविरो त मशगूल रहिया, पढाईअ में इन विदेशी माईअ जे फैशन में एडो त छिकिजी विया, एडो त मोहिति थी विया जो तव्हां खे न माउ यादि आई ऐं न घ्यानु वियो छा ? छा था चओ ? तव्हां खे मुंहिजी गाल्हि बिल्कुल सम्झूमें नथी अचे. त बुधो. तव्हां स्कूल कॉलेज में था पढो. अंग्रेजी माई-अंग्रेजी बोलीअ जे मोह ऐं फैशन में तव्हां पंहिजी सगी माउ सिन्धी बोली, सिन्धी जीजल खे बिल्कुलु विसारे छडियो अथव, उन सिन्धी बोलीअ डांहुं मुडी बि नथा निहारियो. इते वरी बि तव्हां खे मराठी मासी, हिन्दी मासी ऐं कंहिं बी बोलीअ नाते चाची जरूर तव्हां खे मिलंदियूं हंदियं तव्हां उन्हनि सां गाल्हाईदा रहंदा आहियो. खशि थींदा आहियो पर सजे वक्त में, इन सजे साल में तव्हां खे पंहिजी माता (मातृभाषा) सिन्धी बोलीअ जी यादि बि कीन ईंदी आहे. ठीक आहे, हाणे जेको थियो सा थी गुजिरियो, पर हाणे त मोकलूं आहिनि, हाणे त अचो अचो, हाणे त हलो हलो त हली मोकलुनि में माउ सां मिलूं, सिन्धी किलासनि में दाखिला वठूं, हली करे मजेदारु सिन्धी समर कैम्प जाइन (दाखिला) कयूं ऐं माउ खे भाकुरु पाए मिलूं. माइट सम्झानि, माइट घ्यानु

डियनि. जल्दि अज जल्दि बारनि खे सिन्धी किलासनि में ऐं समर कैम्पस में दाखिला वठी डियनि त जीअ सिन्धी अमा खुशि थिए छा चयव? तव्हां सभु अची विया. वाहा डाढो सुठो. डिसो अमा केडी खुशि आहे.

भारतीय सिन्धू सभा, दिल्ली
सिन्धी समाज लाइ
टोल फ्री हेल्प लाईन नंबर
1800-3000-7413

हीअ टोल फ्री सुविधा निःशुल्क आहे. तव्हां पंहिजे पंचायत या पंहिजे क्षेत्र में कहिडी बि सिन्धी समाज सां वासितो रखंदइ समस्या बाबति निःशुल्क कॉल करे सघो था. भारतीय सिन्धू सभा जा कार्य कर्ता तव्हांजी समस्या हलु करण लाइ यथा सम्भव सहायता कंहा.

तव्हांजा पंहिजा

कमल खत्री, देवीलाल लालवाणी, विजय राजवाणी,
मोहन आहूजा, राजेश मूरजाणी, महेश राजाणी

सिन्ध जा शहीद - 3
महाराज नथूराम शर्मा
बलिदान : "कराची" 20-09-1935

हिन घटना खे असी सालनि खां मथे थिया आहिनि अफसोस! सिन्धी उन बलीदान खे विसारे वेठा आहिनि लिकिन जेसिताई आकाश में सितारा आहिनि ऐं सितारनि में चमक धमक आहे, जेसिताई सिन्धू-सागर आहे, ऐं उन सागर जे लहरनि में शोर आहे तेसिताई हिन कुर्बानीअ जी कहाणी कंहीं न कंहीं रूप में बुधाई वेंदी.

ऐं बुधाई वेंदी सिन्ध जे हिक नवजुवान ब्रह्मण जी कुर्बानीअ जो उहो दर्दी दास्तानु, जंहीं सिन्ध जे सुतल ऐं सुम्हिल हिनदूअ खे होश में आणे पंहिजे धर्म जी रक्षा लाइ प्रेरित कयो.

हू नवजुवान हो 25 वरिहियनि जो हैदराबाद सिन्धजे हिक विचोले दरिजे जे परिवार में पैदा थियल ब्राह्मण नवजुवान महाराज

नयूराम शर्मा. आर्य समाज जी प्रेरणा वठी "आर्य युवक समाज" जो सक्रिय कार्यकर्ता बणियो.

उन्हनि डीहनि में स्लाम धर्म जो प्रचार जोर शोर सां हली रहियो हुआ. हिन्दुनि ते जबरदस्त जुल्म थी रहिया हुआ. मुस्लमाननि जे अहमदी (कादयानी) सम्प्रदाय नंदा वडा किताब छपाए हिन्दुनि जे वैदिक धर्म ते हमला करे रहिया हुआ ऐं इस्लाम मजहब जूं साराहूं पिए कयूं वयूं

आर्य वैदिक धर्म ते अहिमदियुनि जा उहे आक्रमण हिन वीर युवक खां सठा न विया ऐं हुन लाहोर जे हिक ईसाई पादरीअ जे छपायल ऐं लिखियल पुस्तक "इस्लाम जो इतिहास" जो अनुवाद करे सिन्धीअ में छपायो!

"इस्लाम जो इतिहास" छा छपियो, जणु सिन्धजे मोमननि मथां कयामत अची कडिकी. हर हन्धि हाइदोसु मचायो वियो. उन पुस्तक में अहिडो को एतिराज जोगो मसालो त हुआ कीन. अलबत दलीलनि सां किनि मजहबी गाल्हियुनि जी छंडछाण जरूर कयल हुई. जडहिं महाराज नयूराम खिलाफु घणी गडिबडि थी त सरकार महाराज नयूराम मथां मुकदमो दाखिल कयो. हर जगह माणहुनि खे भडिकायो पिए वियो

नवम्बर 1933 ते मुकदमो दाखिलु थियो. 18 जून 1934 ते अदालत में श्री नयूराम चयो त मू किताब जो फवतु तरिजुमो कयो आहे., जंहीं किताब ते पंजाब में तूफान जो कारण नथी बणिजी सघे!

स्वर्गवासी श्री जेठमल परसराम जहिडे हिक बे रियाउ माणहूअ (जेको चवंदो हुआ त हिन्दू मूंखे "मुनो मुस्लमान" करे था कोठी) बि अखबारुनि में लिखियो त "इस्लाम जो इतिहास" में अहिडो कुछु ऐतिराज जोगो न आहे, जंहीं तें हड्डो हाइदोस भचायो पियो वने!

पर मजहबी पागल मुस्लमान न मुडिया! नवम्बर 1933 में महाराज नयूराम शर्मा खिलाफु मुकदमो दाखिलु कयो वियो. 18 जून 1934 ते महाराज नयूराम शर्मा जो सेशन अदालत में ब्यानु हले थो. हुन जाणायो त "मूं पुस्तक सिर्फु अनुवाद करे छपायो आहे, जो पुस्तक पंजाब में ऐतराज जोगो साबित न थियो आहे, सो सिन्ध में तूफान जो कारणु बणिजी नथो सघे.

सेशन अदालत मां महाराज मयूराम शर्मा खे 23 डिसम्बर 1934 ते डेढ साल कैद ऐं हिकु हजार रुपया डड जी सजा मिली. हिन सजा सबबु आर्य समाजियुनि में चौबोलो मची वयो. आखिर

आर्य मित्रानि जे मदद ऐं सलाह सां श्री नयूराम शर्मा कराचीअ जी ज्युडिशियल कोर्ट में अपील दाखिल कई

ज्युडिशियल कोर्ट में बिन्ही पासनिजा दलील हली पूरा थिया. अवलु 13 सेप्टेम्बर ऐं पोइ फिरी 20 सेप्टेम्बर 1935 ते उन अपील जे निर्णय लाइ तारीख मुकररु कई वई. 19 सेप्टेम्बर मितनि, माइटनि ऐंमित्रनि खां मोकिलाए महाराज नयूराम हैदराबाद सिन्ध खां हलियो ऐं अची कराची पहुतो.

20 सेप्टेम्बर 1935 जे इतिहास जो अमर डीहं आहे उन डीहं हिक हिन्दू नवजुवान खे पागल मुस्लमाननि जे वैसब जो शिकारु बणिजिणो पियो. नवजुवानु नयूराम अदालत में आयो ऐं जेसिताई खेसि सडु थिए, ते सिताई अदालत जे हिब बेंच ते लेटी पियो....

ऐं मंझंद जा बारहां लगी चालीह मिनट थिया त अदालत में 'खून खन' जा आवाज उथण लगा, आसपास खां माणह डुकंदो आया-अफ, उहो दृष्य कहिडो न दिलि दहिलाई दड हो!

पंजवीह-छवीह सालनि जो नवजुवान जंहीं संसार जा सुख बि ठीक तरह सां ना माणिया हुआ, जंहीं दुनिया जो को दौर न डिठो हुआ, आह! उहो बहादुर ब्राह्मण अजु बेवसि बणिजी रत में तिरिगी रहियो हो. संदसि आंडा अथिली अची बाहिरि पिया हुआ. महाराज नयूराम जो हत्यारो कराचीअ जो टांगो हलाईदड मुस्लमानि हो. किनि कट्टर मुस्लमाननि ऐं मौलवियनि उन जाहिल खे इस्लाम ऐं पैगम्बर जा वास्ता विझी भडिकाया हो ऐं चयाउं सि त हिन काफिर इस्लाम जो अपमानु कयो आहे. जाहिल टांगे वारो भडिकी उथियो ऐं खन जो नतीजो छा निकिरंदो उन जो को बो विचारु न कयो, 'गाजी' बणिजणु ऐं अल्लाह मियां वटि बिहिशत जूं 42 हूरूं माणण जे खुवाब में अची न्याय मन्दिर (अदालत में) डीहं डिठे जो हिक बे डोही नवजुवान जी हत्या करे विधाई!

वीर नयूराम अदालत में ई बलीदानु थी वियो ऐं जडहिं कराचीअ में सन्द सि अथीं जी सरगस निकिती त वडनि वडनि अगुवाननि खे रश्क अची वियो. हजरें हिन्दू हडताल करे, घंघनि कारोबारनि खे बन्दि रखी महाराज नयूराम जे अर्थीअ सां निकिता.

नवजुवान, पीरसन, वकील, वापारी, डॉक्टर, दलाल, मतिलब त हर प्रकार जा हिन्दू उन महिल पंहींजा मतभेद विसारे महाराज नयूराम शर्मा खे श्रद्धांजली अर्पण करण लाइ समशानभूमिअ ते पहुता. अर्थी खे आग जे अर्पण कयो वियो. चिखिया ते चडहियल महाराज नयूराम जो लाशु उन महिल जणु पुकारे पुकारे पिए चयो

त .

जान अपनी को लड़ा देंगे! मुकाबिल में लड़ेंगे
रण में गर्दन को कटा देंगे!!

पर अजु धर्म कातर पंहींजी मिठि डी जवानीअ खे जोखे में विझी वीरगति प्राप्त करण वारो आर्या वीर नयूराम शर्मा कंहीं खे यादि आहे ? अजु केरु थो हुन जी यादि में कडहिं बू गोढा गारे ?

क्रांति कृपालाणी

हिक निमाणी वेनिती

सिन्ध में राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ जो कमु 1939 में शुरू थियो. केतिरनि ई स्वयं सेवकनि जे त्याग ऐं तपस्या सां संघ सिन्ध में हिकु योग्य स्थान हासिलु कयो.

श्री राजपाल पुरी (श्री जी) सियाल कोट जो रहन्दड ऐं वीर हकीकतराइ जे खानदान सां तालुक रखंदड खे सिन्ध में संघ जो कार्य वघाइण जी जवाबदारी डिनी वई, जा हुन बखूबी निभाही. हू.रा. स्व. संघ पारां सिन्ध में पहिरियां प्रचारक हुआ.

अहिडे महान कार्यकर्ता जो जन्म 18 ऑगस्ट 1919 ई. ते थियो हुआ. हिन साल हुननि जे जन्म शताब्दीअ जे मौके ते भारतीय सिन्धू सभा बियनि कार्यक्रमनि खां सवाइ पंहींजे "भारतीय सिन्धू सभा न्यूजलेटर" जो खासि अंक श्रद्धेय राजपाल पुरीअ खे समर्पित करण जो फैसिलो कयो आहे.

श्री राजपाल पुरीअ सां गडु कमु करण जो मौको काफ़ी सिन्धी सज्जणनि खे हासिलु हुआ, पर बटवारे खां पोइ उहे पूरे भारत ऐं दुनिया में पखिडिजी विया आहिनि. अहिडनि सभिनी स्वयं सेवकनि खे वेनिती आहे त पंहींजा श्रद्धेय राजपाल पुरीअ सां गडिजणजा संस्मरण, लेख, फोटो दस्तावेज वगैरह मोकिलण जी कृपा कनि अथवा अहिडनि किनि सज्जणनि जी जाण डियनि जिन सां स्व. राजपाल पुरीअ सां सम्पर्क हुआ.

इन बाबत जी खबरचार असांखे हेठिएं पते ते, फोन जरिए अथवा ई-मेल जरिए डियण कृपा कंदा.

भारतीय सिन्धू सभा, 505, श्री प्रसाद हाऊस, 35 रोड, बान्द्रा (वेस्ट), मुम्बई - 400050 फोन नम्बर 022-26488240, 022 - 26057250

ई-मेल : bssmumbai@gmail.com

भारत में इह हजार बार जन्म खां ई थैलेसेमिया बीमारीअ सां पीड़ित आहिनि.

विश्व जे ब्रियनि मुल्कनि जे भेट में भारत में थैलेसेमिया बीमारनि जी संख्या घणी आहे. भारत में हर साल थैलेसेमिया मेजर वारा इह हजार बार जन्मनि था. मरीजनि में ऐं उन में बि जेकइहिं गर्भवती जालूं हुजनि त अहिडियुनि औरतनि जी डॉक्टरी तपास कराइणु लाजमी कराइण सां हिन बीमारीअ खे कुञ्जु हद ताई रोके सघिजे थो. (अखबारी अहिवालु)

उन में बि वरी भारत में असां सिन्धियुनि जो नम्बर टियों अचे थो ! पर अहिडा बार न जन्मन, इहो असां सौ सेकड़ो रोके सघूं था.

इन लाइ भारतीय सिन्धू सभा खासि ध्यान डेई रही आहे, ऐं थैलेसेमिया विभाग जा प्रभारी श्री तोलाराम थधाणी अग्नूणो कार्पोरेटर थाणा (9869273010, 8838660063) ऐं श्री जवाहरलाल दूदाणी (8600559214) जन जागरण लाइ पहिंजियूं शेवाऊं डेई रहिया आहिनि. कंहिं खे बि, किथे बि कैम्प लगाइणी हुजे, मथियुनि अधिकारियुनि सां सम्पर्क करे सघो था.

समाचार

1. भा. सि. सभा - मुलुण्ड : भा. सि. सभा, मुलुण्ड तर्फां मुलुण्ड कॉलोनीअ जे युथ सर्कल ऐं झूलेलाल मन्दिर में ता. 6 मई खां 13 मई 2018 ताई सिन्धी संस्कार शिबिर जो शानदारु ऐं जानदारु आयोजन कयो वियो. शिबिर जो कार्यक्रम सुबुह जो 10 बजे खां 1.30 बजे ताई कयो वेंदो हुआ. 53 बारनि शिबिर लाए दाखिला वरिती हुई. 11 सिन्धी शिक्षकाऊंनि घणे प्यार सां बारनि खे कविताऊ, बैत, हिन्दू देवताऊनि जूं आरितियूं, सिन्धीअ में भाजियुनि, मेवनि, गुलनि, फुलनि जा नाला सेखारिया अंग, खोड़ा, रान्दियूं सेखारे सिन्धी बोलीअ जो ज्ञान डिनो

शिबिर जे आखिरी डीह 13 मई 2018 ते झुलेलाल मन्दिर में शार्दिनि पहिंजी वर्तल ट्रेनिंग जी झलक नाच, गाननि,

नाटकनि जे रूप में पेशि कई.

2. भा.सि.सभा, महिला विभाग, उल्हासनगर :

भा.सि.सभा, महिला विभाग, उल्हासनगर तर्फां, एस.ई.एस सीतलदास खेमाणी स्कूल में रवीवार 10.06.2018 ते सुबुह जो 9.30 खां 12.00 बजे ताई कुल टे कार्यक्रम रखिया विया, जंहिं में सभा जूंटे मेम्बर, स्कूल ऐं मैनेजमेन्ट जा कुछु सदस्य श्री हरनाम चांडवाणी, श्री विनोद खस्तूरियाजी, श्री श्याम आहूजा ऐं रेड क्रॉस सोसाइटीअ जा सचिव श्री विशनदास राजाणीअ ऐं साथी सभिनी मिली झूलेलाल ऐं भारतमाता जी पूजा बैदि कार्यक्रम जी शुरूआत कई. कार्यक्रम हिन रीत कया विया.

1. सेमीनार " महिलाऊनि जी सिहत ऐं संभाल " जंहिं में सांई वसणशाह दरबार जूं ब्रन्याणियूं 1. डॉ. पूजा हीरालाल जगियासी (dieticians & nutritionist) डॉ. आरती हीरालाल जगियासी (physiotherapist) पहिंज्यूं मुफ्त सेवाऊं डिनियूं ऐं प्रोजेक्टर वसीले तमामु सुठे नमूने समझायो ऐं महिलाऊनि जे सवालनि जा जवाब सवले नमूने डिना.

2. तमामु मामूली अघनि ते रक्त जी चकास कराई वई.

3. पर्यावरण डीहं मल्हायो वियो, जंहिं लाइ स्कूल जे बाग लाइ वण ऐं बूटा भेट कया विया. सभिनी महिमाननि खे तुल्सी ऐं पेन भेट में डिनी वई.

श्रीमती आहूजा तमामु सुहिणो संदेश डिनो त " वण पोखियो, वण बचायो - सावा थियो ऐं धरतीअ खे बचायो.

हिन शिबिर जो कुल 71 जणनि लाभु वरितो. हिन कार्यक्रम खे सफल बनाइण लाइ सभिनी मेम्बरनि खासि करे कु. पद्मनी ऐं स्कूल जे हेडमास्तर श्री विनोद खस्तूरियाजी काफ़ी महिनत कई. अंत में सभिनी खे नास्तो-चांहिं डिनी वई. शुक्रगुजारीअ खां पोइ राष्ट्रगीत सां कार्यक्रम समाप्त कयो वियो.

3. भा.सि.सभा, राजस्थान :

भारतीय सिन्धू सभा, राजस्थान मां हर साल काफ़ी सुठे अंदाज में तीर्थ यात्री सिन्धू दर्शन यात्रा लाइ वेंदा आहिनि. राजस्थान सरकार पिणि अहिडनि यात्रियुनि खे आर्थिक सहायता सहयोग राषिअ जे रूप में डीदी आहे. पर इन लाइ मुकररु कयल शर्त थोरा डुखिया हुआ, जंहिं करे थोरो नाराजपो हुआ. हाणे राजस्थान सरकार इहे काफ़ी सवला कया आहिनि. अगु यात्रियुनि जी उम्र 60 साल या मथे हुई. हाणे इहा घटाए 21 साल या उनखां मथे कई वई आहे.

भारतीय सिन्धुसभा, हिन किस्म जी सुविधा ड्रिगण लाइ राजस्थान सरकार जो आभार प्रकट करे थी. 22 सालनि खां वठी हीअ यात्रा आयोजित कई वेंदी आहे, जेका आम जनता में काफ़ी लोकप्रिय थी रही आहे.

महाराजा डाहरसेन बलीदान डीहं

सिन्धुपती महाराजा डाहरसेन जी यादि में अजमेर में बणायल सुन्दर स्मारक ते 16 जून ते 1306 महाराजा डाहरसेन बलीदान डीहं जे मौके ते महाराजा डाहरसेन विकास ऐं समारोह समिति ऐं भारतीय सिन्धुसभा तर्फा काफ़ी कार्यक्रमनि जो आयोजन कयो वियो. मुख्य अतिथि जे रूप में राजस्थान लोकायुक्त न्यायमूर्ति सज्जनसिंह कोठारी ऐं विशिष्ट अतिथियुनि जे रूप में स्वामी हिरदाराम साहेब जा शिष्य महंत पूज्य हनूमानराम, निर्मलधाम जा स्वामी पूज्य आत्मदास, श्री राम दरबार जी पूज दादी मोहिनी देवी, जतोई दरबार जा भाई फतनदास जूं आसीसूं मिलियूं. राजस्थान धरोहर संरक्षण प्राधिकरण जा अध्यक्ष श्री औंकारसिंह लखावात, शिक्षा राज्यमन्त्री श्री वासुदेव देवनाणी, राज्यमन्त्री अनिता भदेल, महापौर धर्मेन्द्र गहलोत अची कार्यक्रम जी शोभा वधाई.

हिन मौके ते गुजिरियल 6 सालनि खां राष्ट्रीय सिन्धुपति महाराज डाहरसेन सम्मान प्रदान कयो वेंदो आहे. हिन साल जो 6हों सम्मान 2018 " सुधार सभा अजमेर " जे कयल असीम सेवाउनि जो कद्र कंदे अत्ता कयो वयो. सुधार सभा अजमेर सिन्धु खां वठी हिन्द ताई लगातार 97 सालनि खां जुदा जुदा क्षेत्रनि में उल्लेखनीय सेवा जा कार्य करे रही आहे. कार्यक्रम जो आगाज देवी पूज्य हिंगलाज माता जी पूजा सां कयो वयो.

भारतीय सिन्धुसभा, जा कार्यकर्ता अहिडे किस्म जा कार्यक्रम पेशि करे सिन्धी समाज में जागृति पैदा करण जे इस में अग्रसर आहिनि.

भा.सि.सभा, महिला विभाग, उल्हासनगर जा कार्यक्रम

बाल संस्कार शिबिर अजमेर

राष्ट्रीय सिन्धुपति महाराज डाहरसेन सम्मान समारोह - 2018

DHOLERA SIR A DREAM PROJECT OF "SHRI NARENDRA MODI JI"

WHY DHOLERA SIR???

Investment in DHOLERA SIR is best because.....

1. Honorable Prime Minister Shri. Narendra Modi had his dream to build a smart city in Gujarat equivalent to Shanghai and better than Singapore and Hongkong that would be twice of New Delhi in area.
2. Metro Rail Projects, International Airport & Dholera port, India's first 10 lanes Express Highway.
3. DHOLERA SIR i.e. DHOLERA SPECIAL INVESTMENT REGION will also become International level biggest mega city and will be better than Singapore, Hongkong and Dubai.
4. DHOLERA SIR will not only in Gujarat even it will be known in all over the world.
5. DHOLERA SIR would be the joint venture of Central Government & Gujarat Government.
6. The Management of DHOLERA SIR would be managed by GUJARAT INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT BOARD.
7. An M.O.U. signed by KORIAN & JAPAN Government and some Giant companies with GUJARAT Government, it had been approved by INDIAN Government (under special investment act 2009 dated 06-01-2009) to establish first ECONOMIC HUB in India.
8. Whole DHOLERA SIR is designed by HALCROW Company from U.K.
9. To fulfill the electricity requirement of DHOLERA SIR a huge 4000 megawatt Thermal power plant is under construction.
10. For rapid development of DHOLERA SIR the most ambitious METRO RAIL PROJECT which connects Gandhinagar & Ahmedabad has also given approval for Ahmedabad to DHOLERA SIR.
11. In area DHOLERA SIR will be a huge big hi-tech city of the world to given that example 7500 acres land has been acquired by government.
12. First International Airport with all modern amenities which will cover 1800 hectare area has been approved in 2013 - 2014 budget is going to be establish in DHOLERA.
13. DHOLERA would be the first hi-tech city like Singapore which will connects India's all major cities Ahmedabad, Vadodara, Surat, Rajkot & Bhavnagar.
14. A 10 LANES EXPRESS HIGHWAY has been sanctioned in the budget of 2013 - 2014 and that is under construction which will have the width of 250 meters or 800 feet. By which the difference between Ahmedabad to DHOLERA SIR would be 35 - 45 minutes.
15. Instead of investment in BANK, Mutual funds, premises of prime location gives an extraordinary returns.

With Best Compliments From...

Distribution Partners :

LIFE LINE CONSULTANCY SERVICES

06, Gautam Centre,
Opp. Mangla School,
Thane (E) - 400 603.

Ashok Punjwani
M. : 9820750012 / 9321596926
Prashant Punjwani
M. : 9819600242

FOR SINDHI, HINDI SONGS, BAHARANA SAHIB, MATA KI JYOT, BIRTHDAY,
WEDDING, DANCE, MAHENDI AND OTHER ENTERTAINMENT PROGRAMMES,
PLEASE CONTACT

SHRI AMAR JAGYASI AND MAY BE GIVEN CHANCE.

BHARATIYA SINDHU SABHA RECOMMENDS

DIL BAHAR ORCHESTRA.

SHRI AMAR JAGYASI MAY BE CONTACTED ON T : 0251-2701510 M - 9324066566.

मुंहिजा मिठिडा प्यारा सुहिणा सिन्धी
दिलि सां ऐं फ़ख़ सां चओ त

असी सिन्धी पंहिजे इष्ट देव झूलण खे सदा यादि कंदा रहूं ऐं सभिनी सिन्धियुनि खे
संगठित करण लाइ हरि का कोशिश कंदा रहूं.

पंहिजे प्राचीन इतिहास खे बुलंदु कंदा रहूं, इहो असांजो फ़र्जु आहे.

घरनि में सिन्धी गाल्हाईदा रहूं.
जीअं असांजी सिन्धी बोली असांजे बारनि में पुख्रिती रहे.

L.K. CHANDIRAMANI

KHANCHAND & SONS

T : 022-22826725 M: 9321027259

With Best Compliments

Contact for Air Bookings

HARISONS INTERNATIONAL

353, Kalbadevi Road,
Mumbai - 400002
Tel.: 22404901

نه فقط پبليستائين ۾ رهندڙ يهودين ۾ پر سڄي دنيا ۾ رهندڙ يهودين پنهنجي ماترپاشا کي اڻڄ تي رسائڻ جي ڪم ۾ ساٿ ڏنو ۽ هزارن سالن جي جهڊوجهد کان پوءِ آخر پنهنجو ملڪ هٿ ڪيو. ٿوري ۾ چٽجي ته پنهنجي ماتر پومي کي هٿ ڪرڻ لاءِ يهودين قربانيون ته ڏنيون پر ماتر پاشا کي مضبوط ڪري ٿي اڳتي وڌيا. اسان سنڌي ته هند ۾ اچي پنهنجي ماترپاشا سنڌي وساريندا ته وڃون پيا، ته ڇا اڳتي هلي سنڌ به وساري ڇڏينداسين ڇا؟ اڄ پرانتواد جو جذبو هر پرانت ۾ وڪرال روپ وٺندو پيو وڃي. اسانکي پنهنجو پرانت ڪونهي ته پوءِ اسانجو ڇا ٿيندو؟ سنڌي سماج کي گنپيرتا سان سوچڻ جو وقت آيو آهي ۽ اسانکي ايليٽيزر بين يهودا جي سوچ ۽ مڪنت تي غور ڪري ان مان سبق سکڻ گهرجي.

With Best Compliment From :

Shri. Laxman P. Kanal

Advocate Supreme Court & Legal Consultant
General Secretary (BJP Sindhi Cell Mumbai)

Film Censor Board Member
(Govt. of India Information & Broadcasting Ministry)

Secretary Bharatiya Sindhu Sabha Uvak Vibhag

Smt. Kiran L. Kanal

B.Com., LL.B

Office :

306, Briya House, 3rd Floor,
265, Bazar Gate Street, Fort, Mumbai - 400 001.

302-A, Vaikunth Annexe,
Near Swami Vivekanand College,
Sindhi Society, Chembur, Mumbai - 400 071

Residence

Plot No. 109, 6th Floor, Satnam Sharan Building,
Near Pink Corner, Chembur, Mumbai - 400 071.

101, Vaikunth Annex, Near Swami Vivekanand College,
Sindhi Society, Chembur, Mumbai - 400 071.

Tel. : 2524 5667 (R)
Mobile : 98200 66854
E-mail : laxmanpkanal@yahoo.co.in
Web : www.laxmankanal.com

With Best Compliments From

SEAWAYS MARITIME & TRANSPORT AGENCIES P LTD SEAWAYS SHIPPING AGENCIES

509/510/521, VYAPAR BHAVAN, P. D'MELLO ROAD,
CARNAC BUNDER, MUMBAI - 400009 (INDIA)
TEL.: 23486115 / 23486116 / 40425333 (Hunting)
Direct : 6631 4137 (VBD) Fax : 91-22-23488702

E-mail : doolani@seaways.in
nirav@seaways.in
bhisham@seaways.in

M : 9820058789 (VBD) 9920058789 (Nirav)
9820158586 (Bhisham) 9820056607 (Vijay)

لولي پئي ٻڌائي، جنهن تي يهودا ڏاڍو غصي ۾ اچي ويو ۽ پنهنجي زال کي تاڪيد ڪئي ته اڳتي هريو پاشا کان سواءِ ڀٽ سان ٻي ڪنهن پاشا ۾ نه ٻالهايندي. نه فقط ايترو، جيڪڏهن ڪو ڌاريو ماڻهو گهر ۾ ايندو هو ته ٻار کي پئي رور ۾ موڪليو ويندو هو. ائين چيو وڃي ٿو ته زيان پنهنجي پيءُ کان ماڊرن هبرو سکندڙ پهريون ازرائيلي هئو. هن هريو پاشا ۾ پئمفلٽ ڇپائي هريو پاشا جي پرچار ۾ جنبي ويو.

ماتريشا کي زندهه رکڻ جي ڪوشش درميان ماڊرن لفظن کي هريو نالا ڏيڻ جو ڪاربه پڻ شروع ڪيو. شروعات ۾ آئيس ڪريم، جيلي، ڪريم، آملٽ، رومال، گڏي، سائڪل، اخبار وغيره اهڙن ۲ هزار لفظن کان به وڌيڪ لفظن لاءِ نوان هريو اکر جوڙيا ۽ پوءِ ڇوپڙيون ڇپرائي ماڊرن هريو پاشا جو پرچار ڪاربه شروع ڪيو.

۱۶ ڊسمبر ۱۹۲۲ع تي ايليئيزر بين يهودا، ٽي. بي. جي بيماريءَ سبب گذاري ويو. سندس وفات کان پوءِ سندس اڏوري ڪاربه کي پورو ڪرڻ لاءِ سندس زال هيڊا ڏاڍي سني محنت ڪئي. ايليئيزر بين يهودا جي انٽر ڪريا وقت ۳۰ هزارن کان به وڌيڪ ماڻهو شامل ٿيا.

ايليئيزر بين يهودا، پئرس جي سوربون يونيورسٽيءَ ۾ پنهنجي پڙهائي پوري ڪري ۱۸۸۱ع ۾ جيروسلم ۾ اچي ٿانئڪو ٿيو ۽ پنهنجو گهڻو وقت هريو پاشا جي کوچ ۾ خرچ ڪيو. هو هميشه چونڊو هئو ته **جيڪڏهن**

پنهنجو ملڪ وري واپس هٿ ڪرڻو آهي ته پهرين پنهنجي ماتريشا هريو کي زندهه رکڻو پوندو ۽ مضبوط ڪرڻو پوندو. ۱۸۹۰ع

۾ هن هريو لئنگويج ڪائونسل جي رچنا ڪئي. يهودا هريو جي پڙائڻ ۽ نون لفظن جي ڪمپليٽ ڊڪشنري آف انٽرنيشنل ائنڊ ماڊرن هريو خود تيار ڪئي جيڪا ۱۲ ڀاڱن ۾ آهي. يهودا جي محنت رنگ لاتو. يهودين ۾ پنهنجي پراچين ماتريشا لاءِ پريم وڌيو. ڌيري ڌيري يهودا جو هريو پاشا لاءِ ڪيل ڪم جي ساراهه ٿيڻ لڳي.

نئين پيڙهي ته بلڪل اڻڄاڻ هئي.

ايليئيزر بين يهودا جو جنم ۷ جنوري ۱۸۵۸ع ۾ رشيا جي لٿوانيا ۾ ٿيو هو. هو جڏهن ۱۲ سالن جو هئو، تڏهن هن يهودي ڌرم جا ۵ رنت توراها، مشرا، ۽ تالموڊ پڙهيا. رشيا ۾ جڏهن زار ونش جو راڄ آيو ته انهن يهودين مٿان عقوبتون وڌائي ڇڏيون. ان ڪري يهودين پنهنجن حقن ۽ سمن ڪاٿر آندولن شروع ڪيو، جنهن ۾ ايليئيزر بين يهودا پڻ ٿي پيو. هن آندولن ڪري يهودين ۾ پنهنجي پراچين ماتريشا هبروءَ لاءِ ازخود مان سمن جو احساس ۽ جذبات پيدا ٿيا. ايليئيزر بين يهودا پنهنجي دوستن سان ٻول چال ۽ وهنوار ۾ هبرو پاشا استعمال ڪرڻ جو پرستاو رکيو ته سڀ دوست هن مٿان چٿرون ۽ مشڪري ڪرڻ لڳا. جيئن ته ان وقت هبرو پاشا جو واهيو بلڪل نه جهڙو هئو، ان ڪري اهڙي پاشا کي وهنوار ۾ ڪتب آڻڻ جو سوال ئي پيدا نٿي ٿيو. اهڙين ڪنن ۽ ابتڙ حالتن ۾ ايليئيزر بين يهودا هبرو پاشا کي جيوت ڪرڻ جو سنڪلپ ڪري پنهنجو ڪم شروع ڪري ڇڏيو. يهودا وڌيڪ اڀياس لاءِ ۴ سالن لاءِ پئرس جي سوربون يونيورسٽي ۾ داخلا ورتي. اتي هو پنهنجي يهودي دوستن کي هبرو پاشا سکڻ لاءِ هبرو پاشا ۾ ٻالھ ٻولھ ڪرڻ لاءِ سمجھائڻ لڳو. هن پنهنجي ڀٽ کي به ننڍڙن کان ئي هبرو پاشا سيکارڻ شروع ڪئي. يهودا جا وڏا پڻ ماتريشا فقط ڌارمڪ پوئين تائين محدود رهي، ان جي خلاف هئا. ان ڪري پنهنجي ماتريشا عام جي زبان تائين اچي، ان لاءِ شروعات پنهنجي ئي ۽ هر کان ڪئي. هبرو پاشا جي پريوگ ڪرڻ درميان ڪن ٻين پاشائن جي ڪڇ لفظن جي استعمال ڪرڻ تي ڪابه پابندي نه وڌي ويئي. پر يهودا ته ايتري قدر سجاڳ هئو جو پنهنجي ڀٽ زيان جي ڪنن تي هبرو پاشا کان سواءِ ٻي ڪنهن ٻوليءَ جو پرلاؤ به هن جي ڪنن تي نه پوي. يهودا جي باري ۾ هڪ ننڍي قصي جو بيان ٿو اچي ته هڪ دفعي يهودا گهر واپس پئي آيو ته ان وقت سندس رئين زال پنهنجي ڀٽ زيان کي رئين ٻوليءَ ۾

پارتييم سنڌو سپا	Registered with Newspaper of India (RNI) 70242/94.
نيوز ليٽر	To,
۲۳۹ اذڪ	
جون ۲۰۱۸ ع	

يهودي ۽ سنڌي

ڏهاڪن کان وٺي پڪڙجي ويا. ڪئين صديون پهرين هنن کي پنهنجي ماتريومي جبروسلم چڏڻي پئي هئي، جيئن اسان کي ۷۰ سال پهرين پنهنجي ماتريومي سنڌ چڏڻي پئي هئي. هو هبرو پاشا پلجڻ لڳا، جنهن جو ڪارڻ هڪ ٻئي ڀنيان وديشي حملا جو ابدار هئا. عيسوي سن کان ۵۸۶ سال اڳ بيبيلون جي حاڪم جبروسلم تي قبضو ڪيو ۽ يهودين مٿان زبردست ظلم ڪيا. جنهن ڪري يهودين کي پنهنجو وطن چڏي پڇي وڃڻ لاءِ مجبور ٿيو پيو. عيسا مسيح جي جنم کان ۷۰ سال پوءِ جبروسلم تي زبردست حملو ٿيو، جنهن ڪري تمام ٿورا بچيل يهودي پڻ بين ملڪن ۾ پناه وٺڻ لاءِ لاچار ٿيا! ان ڪري يهودي جن جن پرديشن ۾ ويا، اُتي جي پاشا اپنائڻ لڳا. رشيا ۾ رشين، برٽن ۾ انگريزي ۽ فرانس ۾ فرينچ سڀيا. ان ڪري وهنوار وٺي مان ۽ ٻول چال مان هبرو پاشا ڏيري ڏيري ٿيڻ لڳي. هبرو پاشا فقط ڌرم ڳرڻن، پوڄا وڌين ۽ سيننگاڱ (يهودين جو ڌرم سٿان) تائين محدود ٿي ويئي، جيئن اسانجي ديش ۾ سنسڪرت پاشا جو حال آهي! جهونا ماڻهو به هبرو پاشا جا ڪجهه ٿي اکر سمجهي ٿي سگهيا!

۱۹۴۸ع ۾ دنيا جي نقشي تي جنم وٺندڙ ازرائيل، لڳ ڀڳ پوين پساھن تي پهتل سندن ماتريپاشا هبروءَ کي راج پاشا جو درجو ڏيئي پنهنجي قوم سان وڏو وڙ ڪيو. ڪوبه ديش پنهنجي پراچين پاشا کي ڪيئن بچائي، ان جو هڪ وڏو مثال پيش ڪيو. ازرائيل جي اُپري اچڻ کان اڳ ويهين صديءَ جي شروعات ۾ هڪ رشين يهوديءَ ايليگيزر بين يهودا، هبرو پاشا جي پُٺر اڏار لاءِ ڪمر ڪشي ۽ بُنيادي ڪم ڀنيان لڳي ويو. پنهنجي ماتريپاشا کي جيوت رکڻ لاءِ هن سنڪلپ ڪيو ته هبرو کي ازرائيل جي راج پاشا بڻائي پاشا کي بچائڻو آهي. ان لاءِ هن پنهنجي ديش واسين کي تيار ڪيو. اڄ ازرائيل پنهنجي ملڪ جو ڪاروبار، ٽيڪنالاجي، ساهتيه، ڪلا، وڳيان، راجنيتي، وغيره کان وٺي هر ڪيتر ۾ هبرو پاشا جو ٿي اُپيوگ ڪري رهيو آهي. هاڻ ته ازرائيل کان ٻاهر رهندڙ يهودي پڻ پنهنجي ساهتيه جو سرچڻ هبرو پاشا ۾ ڪرڻ ۾ ڳورو محسوس ڪرڻ لڳا آهن!

يهودي ۽ سندن ماتريپاشا جو اتهاس ڏاڍو سنگهرشميه رهيو آهي. بين مهاڀاري لڙائيءَ کان پوءِ يهودي يورپ، آمريڪا ۽ ايشيا جي ديشن ۾